

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 97/ს
27/02/2023

97-21-4-202302271351

**მცხეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ქსანში სს „მინას“ მინისა და მინის პროდუქციის
საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე (არსებული ღუმელის ნაცვლად
ახალი ღუმელის მოწყობა და კაზმის საამქროს რეკონსტრუქცია) სკრინინგის
გადაწყვეტილების შესახებ**

სს „მინას“ მიერ, გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილია მცხეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ქსანში მინისა და მინის პროდუქციის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (არსებული ღუმელის ნაცვლად ახალი ღუმელის მოწყობა და კაზმის საამქროს რეკონსტრუქცია) სკრინინგის განცხადება.

2014 წლის 01 მაისს სს „მინას“ მინისა და მინის პროდუქციის წარმოებაზე (ქსნის მინის ტარის ქარხნის ექსპლუატაციის პირობების შეცვლა) გაიცა გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა (ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №21; 28.04.2014). „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, 2020 წლის 7 დეკემბერს გაიცა №2-1134 ბრძანება „სს „მინას“ მინისა და მინის პროდუქციის წარმოებაზე (ქსნის მინის ტარის ქარხნის ექსპლუატაციის პირობების შეცვლა) გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“.

სს „მინას“ მინის საწარმო მდებარეობს მცხეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ქსანში, კომპანიის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 72.10.05.036). საწარმოს საზღვრიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი განთავსებულია 83 მეტრის მანძილზე. საწარმოს ტერიტორიის მიმდებარედ ფუნქციონირებს სხვადასხვა პროფილის სამრეწველო ობიექტები. ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან 55 მეტრის მანძილზე განთავსებულია - ი/მ ბეჟანი ხიზანიშვილის ბეტონის რგოლების საწარმო, 110 მეტრის მანძილზე შპს ქართული სოკოს საწარმო, 72,5 მეტრის მანძილზე შპს „ბრიქ ჯორჯიას“, ხოლო 170 მეტრის მანძილზე შპს „ბიჯი ჯგუფის“ ბეტონის ნაკეთობათა საწარმოები, აგრეთვე 220 მეტრის მანძილზე შპს „გრინ სთოუნის“ ინერტული მასალის გადამამუშავებელი ობიექტი. საწარმოს საკადასტრო საზღვრიდან უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტი - მდ. ქსანი დაშორებულია დაახლოებით 260 მეტრით.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშისა და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების შესაბამისად, საწარმოში დღეისათვის ფუნქციონირებს ორი 100 ტ/დღ სიმძლავრის მინის სახარში ღუმელი (ე.წ. B და C ღუმელები), შესაბამისი ინფრასტრუქტურით, რომლებიც უზრუნველყოფს წელიწადში საშუალოდ 73 000 ტონა სხვადასხვა სახის მინის ტარის (ბოთლები, ქილები) დამზადებას. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი მოიცავს ნედლეულის მიღების, დოზირების, შერევის, თერმული დამუშავებისა და ჩამოსხმა/ფორმირების პროცესებს. საწარმოს მიერ ტარის წარმოებაში ნედლეულად გამოიყენება კვარცის ქვიშა, კირქვა, კალცინირებული სოდა, ნატრიუმის სულფატი, ქრომიტი, კობალტის, სელენის ან რკინის შემცველი კომპონენტები, ალუმინის ოქსიდი, ნახშირი და ლეწი. კვარცის ქვიშით, კირქვით და ლეწით ქარხნის მომარაგება ხდება ღია ნაყარის სახით და სატრანსპორტო საშუალებად გამოიყენება სატვირთო ავტოსატრანსპორტო საშუალებები. ნედლეულის გადმოტვირთვა და ქარხნის ტერიტორიაზე შემდგომი გადატანა ხორციელდება ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით (ხიდურა და გრეიფერის აძწეები, ექსკავატორები, ელევატორები, ლენტური ტრანსპორტიორები). კალცინირებული სოდა, ნატრიუმის სულფატი, ქრომიტი, კობალტის, სელენის ან რკინის შემცველი კომპონენტები, ალუმინის ოქსიდი, ნახშირი საწარმოს ტერიტორიაზე შემოიტანება დაფასოებული სახით. წარმოების შემდეგ ეტაპს წარმოადგენს კაზმის მომზადება რისთვისაც ნედლეული ელევატორით გადაიტანება სასწორის უბანზე და მიეწოდება კაზმის შემრევს (მიქსერს). მომზადებული კაზმი ბუნკერიდან ლენტური ტრანსპორტიორით მიეწოდება მინის სახარში ღუმელს. ღუმელებში მომზადებულ კაზმთან ერთად, იტვირთება, ასევე, მინის ლეწი. მინის მიღებისათვის საჭირო ლეწი იყრება ელევატორზე და გადაიტანება ლეწის ბუნკერში, შემდეგ კი ლენტური ტრანსპორტიორით იტვირთება სახარში ღუმელებში. ღუმელში მინის ხარშვა წარმოებს 1500 - 1550°C ტემპერატურაზე. ღუმელიდან გამოსული მინის მასა გადადის სპეციალურ ღუმელებში - ფიდერებში და შემდეგ მიეწოდება დამყალიბებელ მანქანებს, სადაც ორ ეტაპად ხორციელდება მინის მასის სხვადასხვა ფორმის ბოთლებად დაყალიბება. ფორმირებული მინის ბოთლები გადის ცხელი დაფარვის ეტაპს კალის ქლორიდებით (ოთხქლორიანი კალა, ბუტილკალის ტრიქლორიდი), შემდგომ ამისა პროდუქცია გადის გამოწვის და ეტაპობრივი გაცივების ეტაპს მინის ბოთლის საწრთობ ღუმელში, საიდანაც გამოსული მინის ტარა ექვემდებარება ცივ დაფარვას (სპეციალური პოლიეთილენის შემცველი წყალხსნარით). წარმოების საბოლოო ეტაპზე ხორციელდება პროდუქციის პოლიეთილენის ფირით შეფუთვა სპეციალურ დანადგარზე, შემდეგ კი ტემპერატურის გავლენით ფირის მოჭიმვა. საწარმოს სამუშაო დღეების რაოდენობა წელიწადში შეადგენს 365 დღეს, სამუშაო საათების რაოდენობა დღე-ღამეში 24 საათს.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, საწარმოში დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში დაგეგმილია 100 ტ/დღ სიმძლავრის ე.წ. B ღუმელის დემონტაჟი და მის ნაცვლად თანამედროვე ტიპის, ენერგოეფექტური, 150 ტ/დღ სიმძლავრის ღუმელის მონტაჟი. შედეგად საწარმოს ჯამური წარმადობა (ორივე ღუმელის გათვალისწინებით) 200 ტ/დღ-დან გაიზრდება 250 ტ/დღ-მდე, ხოლო წლიურად გამოშვებული პროდუქციის რაოდენობა იქნება 91 250 ტონა, ნაცვლად 73 000 ტონისა.

ღუმელი აღჭურვილი იქნება კაზმის წინასწარი შეთბობის ჯიბით და არ შეიცვლება მოხმარებული საწვავის რაოდენობა.

ცვლილებების ფარგლებში გათვალისწინებულია აგრეთვე კაზმის საამქროს რეკონსტრუქცია თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად, რაც გულისხმობს არსებული მრავალეტაპიანი ტექნოლოგიის მარტივი სქემით ჩანაცვლებას. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშისა და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიხედვით, ნედლეული, კაზმის დამზადებამდე გადიოდა რამდენიმე ეტაპიან წინასწარი დამუშავების პროცესს, კერძოდ, კვარცის ქვიშა, ქვიშის სილოსებში შენახვამდე (2 სილოსი, თითოეულის ტევადობა 50 ტ), ექვემდებარებოდა საშრობ დოლში 700 - 800°C ტემპერატურაზე გამოშრობას და გაცრას დოლისებურ საცერზე. კირქვა ექვემდებარებოდა ყბებიან სამსხვრევე მსხვრევას, საშრობ დოლში 400 - 450°C ტემპერატურაზე გამოშრობას, ბურთულებიან წისქვილში დაფქვას და დოლისებურ საცერზე გაცრას. გზშ ანგარიშის მიხედვით, ნედლეულად გამოიყენებოდა, ასევე, დოლომიტი, რომელიც გადიოდა წინასწარი დამუშავების ანალოგიურ ეტაპებს. ქარხანაში დახურული ბიგ-ბეგებით შემოტანილი კალცინირებული სოდა, იცრებოდა დოლისებურ საცერზე და მიეწოდებოდა კაზმის მისაღებად. კაზმთან ერთად, ღუმელებს მიეწოდება, ასევე, მინის ლეწი, რომელიც გზშ ანგარიშის მიხედვით, ექვემდებარებოდა გარეცხვას და მსხვრევას. აღსანიშნავია, რომ დღეისათვის საწარმოში შემოტანილი ნედლეულის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, საჭიროებას აღარ წარმოადგენს აღნიშნული მასალების წინასწარი დამუშავების ეტაპების განხორციელება. ნედლეული შემოიზიდება და ჩაიყრება მიმღებ ბუნკერებში და აწონვის ეტაპის გავლის შემდგომ, პირდაპირ, ლენტური ტრანსპორტიორებით და ელევატორებით მიეწოდება კაზმის შემრევს. დაგეგმილი ცვლილებები განხორციელდება არსებული შენობა-ნაგებობების შიგნით და გათვალისწინებული არ არის ახალი ტერიტორიის ათვისება.

ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, მოსალოდნელია საწარმოს მიერ წლის განმავლობაში გამოყენებული ზოგიერთი ნედლეულის რაოდენობის ზრდა, მათ შორის გამოყენებული იქნება კვარცის ქვიშა – 56 500 ტონა, კალცინირებული სოდა – 14 750 ტონა, კირქვა – 13 000 ტონა, ნატრიუმის სულფატი – 450 ტონა, რაც შეეხება ლეწის მთლიან მასას, წლის განმავლობაში გათვალისწინებულია 27 500 ტონის გამოყენება.

ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით გამარტივდება, ნედლეულის მიღება/დასაწყობების პროცესები, ნაცვლად გრეიფერული ამწეებით გადატვირთვისა, კირქვა და ქვიშა ავტომზიდებიდან ჩამოიტვირთება პირდაპირ ბუნკერებში და შემდგომ ელევატორებით გადაიტანება აწონვის უბანზე.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საწარმოში ლეწი მიიღება წარმოების პროცესში არსებული წუნდებული პროდუქციისგან ან ღუმელიდან გამოშვებული გამოუყენებელი მინის მასისგან, ასევე ლეწის შეძენა ხორციელდება სხვა კომპანიებიდან. დაგეგმილი ცვლილება შეეხება შეძენილი ლეწის მართვის საკითხს. დღეისათვის ლეწის მთავარ მომწოდებელს წარმოადგენს შპს „კერე“, რომელიც კომპანიას აწვდის უკვე ფერის მიხედვით სეპარირებულ, გარეცხილ და სათანადო პარამეტრებამდე დამსხვრეულ ლეწს. აღსანიშნავია, რომ დღეისათვის საწარმოს ტერიტორიაზე უკვე მოწყობილია ლეწის

სეპარირებული განთავსების უბანი, რომელზეც საწარმოში შემოტანილი ან/და საწარმოში წარმოქმნილი ლეწი განთავსებულია ფერების მიხედვით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საწარმოში გაუქმდება ლეწის რეცხვის უბანი.

ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში დაგეგმილია პლასტიკის საფენების მოხმარების დანერგვა ნაცვლად ერთჯერადი მუყაოს საფენებისა. აღნიშნული მიზნით, საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულია პლასტიკური საფენების სპეციალური სარეცხი დანადგარი, რომელიც უზრუნველყოფს პლასტიკური საფენების რეცხვას/შრობას და საფენების მრავალჯერადად (7-10-ჯერ) გამოყენებას.

საწარმოში დაგეგმილი ცვლილებების ფარგლებში გათვალისწინებულია არსებული 40 მ³/დღ სიმძლავრის სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის („ARBIOGAZ“) ჩანაცვლება ახალი 80 მ³/დღ სიმძლავრის გამწმენდი ნაგებობით.

დაგეგმილი ცვლილებების განხორციელების პერიოდი მოიცავს დაახლოებით 2-3 თვეს. სამუშაოების სპეციფიკიდან გამომდინარე სამშენებლო ბანაკის მოწყობა გათვალისწინებული არ არის. მოწყობის და ოპერირების პროცესში ჩართული პერსონალის მიერ გამოყენებული იქნება საწარმოო ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურა.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, წყალი საწარმოში გამოიყენება როგორც სასმელ-სამეურნეო, ისე ტექნიკური და საწარმოო მიზნებისთვის. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით წყალადება ხორციელდება ადგილობრივი წყალმომარაგების ქსელიდან და გამოყენებული წყლის ხარჯი წლის განმავლობაში შეადგენს 43 800 მ³-ს. აღნიშნული წყლის გამოყენება ხდება აგრეთვე ბოთლების შეფუთვისას გამოსაყენებელი პლასტიკური საფენების სარეცხ მოწყობილობაში (200 ლ/დღ). რაც შეეხება ტექნოლოგიური მიზნით გამოყენებულ წყალს, დაგეგმილი ცვლილებების გათვალისწინებით, საწარმოს ტერიტორიაზე აღარ განხორციელდება ლეწის რეცხვა, აგრეთვე სველი მტვერდამჭერები ჩანაცვლდება სახელოიანი ფილტრებით, შესაბამისად ტექნიკური დანიშნულებით წყლის მოხმარება გათვალისწინებულია მხოლოდ ტექნოლოგიური დანადგარების გაცივების მიზნით, წყლის ბრუნვით სისტემაში, რისთვისაც წყლის ხარჯი, დანაკარგების შევსების მიზნით შეადგენს 150 მ³/დღე-ღამეში, შესაბამისად, წლის განმავლობაში მოხმარებული წყლის ხარჯი შეადგენს 54 750 მ³-ს. საწარმოო მიზნით წყლით მომარაგება ხორციელდება სოფელ ციხისძირის ტერიტორიაზე განთავსებული ჭაბურღილიდან, რომელზეც კომპანიას გააჩნია შესაბამისი ლიცენზია. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, საწარმოს მიერ წლის განმავლობაში მოხმარებული წყლის რაოდენობა შეადგენს 98 550 მ³-ს. ტექნოლოგიური ჩამდინარე წყალი საწარმოში წარმოიქმნება მხოლოდ ბოთლების შეფუთვისას გამოსაყენებელი პლასტიკური საფენების რეცხვის პროცესში. სარეცხი მოწყობილობიდან გამომავალი ჩამდინარე წყალი ადგილობრივი საკანალიზაციო ქსელით უკავშირდება საწარმოს სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის მიმღებ რეზერვუარს. როგორც უკვე აღინიშნა, დაგეგმილია არსებული 40 მ³/დღ სიმძლავრის სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის ჩანაცვლება 80 მ³/დღ წარმადობის მქონე გამწმენდი ნაგებობით. საპროექტო ბიოლოგიური გამწმენდი

დანადგარიდან გამოსული გაწმენდილი წყლის ხარისხის პარამეტრები იქნება: ჟმბ - 6 მგ/ლ; შეწონილი ნაწილაკები - 60 მგ/ლ; ამონიუმის აზოტი - 0,39 მგ/ლ; ნიტრიტები - 3,3 მგ/ლ; ნიტრატები - 45,0 მგ/ლ; ფოსფატები - 3,5 მგ/ლ. გამწმენდი ნაგებობიდან გამომავალი ჩამდინარე წყალი, ქარხნის კუთვნილი სანიაღვრე კოლექტორის საშუალებით, რომელსაც ასევე უერთდება ქარხნის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი პირობითად სუფთა სანიაღვრე წყლები, ჩაედინება მდ. ქსანში (ჩაშვების წერტილის GPS კოორდინატები: X-463673; Y-4634836). სანიაღვრე წყლების პოტენციურად დამაბინძურებელი უბნები გადახურული, მობეტონებული და დაცულია ატმოსფერული ნალექებისგან. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საწარმოს ტერიტორიაზე სანიაღვრე წყლების შეწონილი ნაწილაკებით და ნავთობის ნახშირწყალბადებით დაბინძურება არ არის მოსალოდნელი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, მოწყობის სამუშაოების პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევა დაკავშირებულია ღუმელის რეკონსტრუქციისა და კაზმის საამქროს გადაიარადების სამუშაოებთან. როგორც უკვე აღინიშნა, მოწყობის სამუშაოები განხორციელდება არსებული შენობების შიგნით, ხოლო ხანგრძლივობა შეადგენს 2-3 თვეს. შესაბამისად, მოწყობის სამუშაოების პროცესში ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, ჰაერში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროებს წარმოადგენს ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარები და მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესის სხვადასხვა უბნები. დოკუმენტში მოცემულია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით, იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერების გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები, ასევე, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების რაოდენობრივი მაჩვენებლები. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, საწარმოდან ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებებია არაორგანული მტვერი, აზოტის დიოქსიდი, აზოტის (II) ოქსიდი, ნახშირბადის ოქსიდი, გოგირდის დიოქსიდი, ჭვარტლი, ნახშირწყალბადები, გოგირდწყალბადი, მეთანი, ეთილმერკაპტანი, ტყვია, კადმიუმის ოქსიდი, დარიშხანი, ქრომი, სელენი, ნიკელი, კალის ქლორიდი, ამიაკი, მანგანუმი და მისი ნაერთები, რკინის ოქსიდი და ზეთის ორთქლი. ახალი ღუმელის ენერგოეფექტურობის გათვალისწინებით, არ გაიზრდება სარეზერვოდ მოხმარებული დიზელის საწვავის რაოდენობა, რომელიც საწარმოში გამოიყენება ბუნებრივი აირის მიწოდების შეწყვეტის დროს. შესაბამისად, არ შეიცვლება დიზელის საწვავის რეჟიმისას ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების რაოდენობის ანგარიშის შედეგად მიღებული მაჩვენებლები. აგრეთვე, საწარმოში განხორციელდება სველი მტვერდამჭერების ჩანაცვლება სახელოიანი ფილტრებით და ნედლეულის მიღების და ტრანსპორტირების ყველა ეტაპი უზრუნველყოფილი იქნება მაღალეფექტური სახელოიანი ფილტრების სისტემით, შესაბამისად წარმოების თითქმის ყველა ეტაპზე წარმოქმნილი აირმტვერნარევი გაივლის სახელოიანი ფილტრების სისტემას (ეფექტურობა 99,9%). წარმოდგენილი გაანგარიშების თანახმად, ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების კონცენტრაცია, როგორც უახლოეს მოსახლესთან და სხვა რეცეპტორებთან, ასევე 500 მეტრიანი რადიუსის საზღვარზე არ გადააჭარბებს მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას, შესაბამისად,

ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით არ არის მოსალოდნელი ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების ზრდა.

წარმოდგენილი ინფორმაციით, სს „მინა“ 2022 წლის ივლისიდან ახორციელებს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა უწყვეტ ინსტრუმენტულ მონიტორინგს, რომლის შედეგებიც უწყვეტ რეჟიმში მიეწოდება სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტს. როგორც მონიტორინგის გასაშუალოებული მონაცემებიდან ჩანს, მონიტორინგის მაჩვენებლები შეესაბამება საწარმოსთვის დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს. ამასთან, კომპანია ახორციელებს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების ყოველკვარტალურ ინსტრუმენტულ თვითმონიტორინგს, როგორც გაფრქვევის წყაროებზე, ისე უახლოეს მოსახლესთან. თვითმონიტორინგის მაჩვენებლები შეესაბამება სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოსთან შეთანხმებული ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს.

სკრინინგის განცხადებით წარმოდგენილია საწარმოდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე მოსალოდნელი ხმაურის გაანგარიშება, რომლის თანახმად, უახლოეს შენობასთან ხმაურის დონე შეადგენს 28 დბა-ს და შესაბამისად არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ ხმაურის წყაროები განთავსებულია დახურულ შენობებში, ხოლო ობიექტის განთავსების ტერიტორიასა და საცხოვრებელ სახლს შორის არსებობს ბუნებრივი ბარიერები, რაც ამცირებს ხმაურის გავრცელებას. შესაბამისად, საწარმოს ექსპლუატაცია არ იქნება დაკავშირებული ხმაურის გავრცელებით გამოწვეულ მნიშვნელოვან ზემოქმედებასთან.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით საწარმოში წარმოიქმნება როგორც არასახიფათო, ისე სახიფათო ნარჩენები, რომელთა სეპარირებული შეგროვება და დროებითი განთავსება ხორციელდება სპეციალურად გამოყოფილ და იზოლირებულ ტერიტორიებზე. შერეული მუნიციპალური ნარჩენების გატანას და ტრანსპორტირებას უზრუნველყოფს მცხეთის მუნიციპალური დასუფთავების სამსახური, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. სახიფათო ნარჩენების გატანას და ტრანსპორტირებას უზრუნველყოფს შესაბამისი ნებართვის მქონე კომპანია, რომელსაც ნარჩენები მიაქვს საკუთარ ობიექტზე დამუშავების მიზნით. რაც შეეხება ინერტულ ნარჩენებს, მის გატანას ახორციელებს სს „მინას“ კონტრაქტორი კომპანია. სხვა არასახიფათო ნარჩენების (ქალაქისა და მუყაოს შესაფუთი მასალა, პოლიეთილენის შესაფუთი მასალა, ხის შესაფუთი მასალა, ლითონის შესაფუთი მასალა, შავი ლითონი) გადაცემა ხდება სხვადასხვა კონტრაქტორ კომპანიებზე აღდგენის მიზნით. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების განხორციელების ეტაპზე მოსალოდნელი არ არის ნარჩენების სახეობების ცვლილება. ღუმელის და სხვა სარეკონსტრუქციო უბნების დემონტაჟისა და მოწყობის დროს, ადგილი ექნება ინერტული (სამშენებლო) ნარჩენების რაოდენობის მოკლევადიან (2-3 თვის მანძილზე) ზრდას. უმნიშვნელოდ შეიცვლება წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობა ექსპლუატაციის ეტაპზე. როგორც უკვე აღინიშნა, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში დაგეგმილია პლასტიკის საფენების მოხმარების დანერგვა ნაცვლად ერთჯერადი მუყაოს საფენებისა, რაც უზრუნველყოფს ნარჩენების რაოდენობის შემცირებას.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით საწარმოს გააჩნია ავტოტრანსპორტით შემოსული ტვირთების მიღების ორგანიზებული სისტემა, მათ შორის, ტერიტორიაზე სატვირთო ავტომობილების გადაადგილების განსაზღვრული მარშრუტი, შესაბამისად საწარმო აღარ გამოიყენებს გზშ-ის ანგარიშში აღწერილ სარკინიგზო ჩიხს. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებებით, ნედლეულის შემოტანა/ჩამოცლა განხორციელდება უშუალოდ კაზმის საამქროში, რომელთანაც, მიყვანილია ასფალტირებული გზა. შესაბამისად, დაგეგმილი ცვლილებების განხორციელებით, სატრანსპორტო ნაკადებზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, ღუმელის ან/და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის, აგრეთვე კაზმის საამქროს რეკონსტრუქციის ეტაპზე კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის, ვინაიდან დაგეგმილია მცირემასშტაბიანი სამუშაოები, რომელიც განხორციელდება არსებული შენობა-ნაგებობების შიგნით და გაგრძელდება მცირე დროის განმავლობაში, ამასთან საწარმოს ზემოქმედების არეალში დაგეგმილი ცვლილებების განხორციელებისას სხვა ტიპის სამშენებლო სამუშაოები არ იწარმოებს. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, საწარმოდან და ახლომდებარე ობიექტებიდან მიმდინარე და დაგეგმილი საქმიანობის გათვალისწინებით მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებული იქნება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევასთან, ხმაურის გავრცელებასთან და სატრანსპორტო ნაკადების ზრდასთან. სკრინინგის განცხადებით წარმოდგენილია ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიში, სადაც ფონურ მაჩვენებლებად გათვალისწინებულ იქნა გაფრქვევის მაჩვენებლები ახლომდებარე ობიექტებიდან - ი/მ ბეჟანი ხიზანიშვილის ბეტონის რგოლების, ასევე შპს „ბრიქ ჯორჯია“ (72,5 მ) და შპს „ბიჯი ჯგუფის“ (170 მ) ბეტონის ნაკეთობათა საწარმოებიდან. გაბნევის ანგარიშის თანახმად დაგეგმილი ცვლილებების განხორციელების შედეგად, ატმოსფერული ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების, მათ შორის ჯამური ზემოქმედების მქონე ნივთიერებების ჯგუფების, კონცენტრაცია როგორც უახლოეს მოსახლესთან და სხვა რეცეპტორებთან, ისე 500 მეტრიანი რადიუსის საზღვარზე არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციის მაჩვენებლებს და შესაბამისად, მინის ტარის ქარხნის და ახლომდებარე საწარმოების ერთობლივი ფუნქციონირება არ იქნება დაკავშირებული ახლომდებარე ტერიტორიაზე, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების ზრდასთან. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, უახლოეს მოსახლესთან ხმაურის გავრცელების მოდელირების შედეგად მიღებული მაჩვენებელი შეადგენს დაახლოებით 28 დბა-ს, ხოლო საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიაზე მოქმედ საწარმოებში (შპს „ბრიქ ჯორჯია“, შპს „ბიჯი ჯგუფი“) ხმაურის წყაროს წარმოადგენს ბეტონშემრევი დანადგარები, ხოლო შპს „ქართული სოკოს“ საწარმოს დანადგარების უმეტესობა განთავსებულია დახურულ სივრცეში, შესაბამისად ხმაურის გავრცელების კუთხით კუმულაციური ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი და უახლოეს მოსახლესთან ხმაურის დონე არ გადააჭარბებს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებს. როგორც უკვე აღინიშნა, დაგეგმილი ცვლილებებით გათვალისწინებულია არსებული სატრანსპორტო სქემის გაუმჯობესება და ექსპლუატაციის პირობების

ცვლილების განხორციელება არ გამოიწვევს მნიშვნელოვანი დამატებითი სატრანსპორტო ნაკადების ფორმირებას და შესაბამისად, გარემოზე ნეგატიურ ზემოქმედებას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, საწარმოს სიახლოვეს არ მდებარეობს არქეოლოგიური და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები, დაცული და ტყით მჭიდროდ დაფარული ტერიტორიები, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები. ობიექტი განთავსებულია ანთროპოგენური ზემოქმედებით სახეცვლილ გარემოში, სამეწარმეოდ ათვისებულ ტერიტორიაზე, რომელიც თავისუფალია მცენარეული საფარისაგან. საწარმოს სიახლოვეს არ ფიქსირდება ცხოველების ბინადრობისათვის ხელსაყრელი პირობები.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გადაგზავნილ იქნა მცხეთის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსების მიზნით. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით სააგენტოში წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ გამოიწვევს გარემოზე მნიშვნელოვან უარყოფით ზემოქმედებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ მცხეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ქსანში სს „მინას“ მინისა და მინის პროდუქციის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (არსებული ღუმელის ნაცვლად ახალი ღუმელის მოწყობა და კაზმის საამქროს რეკონსტრუქცია) არ დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. სს „მინა“ ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 7 დეკემბრის (ბრძანება №2-1134) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით დადგენილი (ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №21; 28.04.2014) პირობების დაცვით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით;
3. სს „მინამ“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს განახლებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტის“ სააგენტოსთან შეთანხმება (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით). საქმიანობის განხორციელებისას უზრუნველყოს შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების ასევე, აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;

4. სს „მინამ“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს მონიტორინგის გეგმის შემუშავება ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით და სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროებზე თვითმონიტორინგის კანონმდებლობით განსაზღვრულ ვალდებულებებთან ერთად (უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის სისტემის გათვალისწინებით), გათვალისწინებული იქნება საწარმოს ტერიტორიაზე და უახლოეს მოსახლესთან ატმოსფერული ჰაერის ინსტრუმენტული მონიტორინგი (მონიტორინგის წერტილების კოორდინატებისა და სიხშირის მითითებით). მონიტორინგი განახორციელოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
5. სს „მინა“ ვალდებულია ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს „ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების პროექტის“ სააგენტოსთან შეთანხმება ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით. საქმიანობის განხორციელებისას უზრუნველყოს შეთანხმებული „ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების“ დაცვა;
6. სს „მინა“ ვალდებულია ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად, ხოლო ნარჩენების მართვა განახორციელოს შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად;
7. ზემოაღნიშნული პირობები წარმოადგენს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 7 დეკემბრის №2-1134 ბრძანებით (ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №21) სს „მინას“ მინისა და მინის პროდუქციის წარმოებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების განუყოფელ ნაწილს და მათი შესრულება სავალდებულოა;
8. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „მინას“;
9. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „მინას“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
10. ბრძანების ძალაში შესვლიდან 5 დღის ვადაში სკრინინგის გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და მცხეთის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
11. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ ფიცხელაური

თ. ფიცხელაური

სააგენტოს უფროსი

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო